

Bài 1 trang 94 SBT Sử 10

Hãy khoanh tròn chữ cái trước ý trả lời đúng.

1. Người lập ra một triều đại mới, với sự ủng hộ của cao tăng Phật giáo là

- A. Hồ Quý Ly. C. Lý Công uẩn.
- B. Mạc Đăng Dung. D. Lê Hoàn.

Trả lời: C

2. Tôn giáo có vị trí đặc biệt quan trọng thời Lý - Trần là

- A. Nho giáo. C. Đạo giáo.
- B. Phật giáo. D. Hindu giáo.

Trả lời: B

3. Chùa chiền được xây dựng nhiều dưới thời

- A. Lý - Trần - Hồ. C. Lý - Trần
- B. Đinh - Tiền Lê - Lý. D. Lý - Trần - Lê

Trả lời: C

4. Nho giáo chiếm vị trí độc tôn bắt đầu từ

- A. cuối thế kỉ XI C. cuối thời Hồ
- B. thời Lê sơ. D. cuối thế kỉ XIV.

Trả lời: B

5. Năm 1075, Nhà nước đã tổ chức

- A. khoa thi quốc gia đầu tiên tại kinh thành Thăng Long.
- B. hội chợ tại kinh thành Thăng Long
- C. hội thi võ để tuyển mộ nhân tài sung vào quân đội.

D. hội thi thơ

Trả lời: A

6. Văn Miếu tại Hà Nội được xây dựng năm

A. 1075. C. 1077.

B. 1070. D. 1010.

Trả lời: B

7. Sự phát triển của Phật giáo thời Lý - Trần được biểu hiện như:

A. khắp nơi trong nước, đâu đâu cũng có chùa.

B. vua quan cũng theo đạo Phật, nhiều người góp tiền đúc chuông, tô tượng, xây dựng chùa.

C. nhà sư được triều đình tôn trọng, đôi khi tham dự việc triều chính

D. tất cả các ý trên.

Trả lời: D

9. Tác phẩm Bạch Đằng giang phú là của

A. Lý Tử Tấn

B. Trương Hán Siêu.

C. Nguyễn Trãi.

D. Lê Văn Hưu.

Trả lời: B

10. Tác giả của Đại Việt sử kí toàn thư là

A. Lê Hoàn.

B. Lê Văn Hưu.

C. Lý Thường Kiệt.

D. Trần Quốc Tuấn.

Trả lời: B

11. Cuốn sách về lịch sử do Nguyễn Trãi biên soạn có tên gọi là

A. Lê Hoàn.

B. Lê Văn Hưu.

C. Úc Trai thi tập.

D. Quân trung từ mệnh tập

Trả lời: D

12. Hình tượng chủ yếu của nghệ thuật điêu khắc thời Lý - Trần là

A. hình tượng rồng, hoa sen, lá đề...

B. chân dung các vị vua, hoàng tử, công chúa...

C. cảnh sinh hoạt, lễ hội

D. các chiến binh, các loại vũ khí và cảnh chiến trận.

Trả lời: A

Bài 2 trang 95 SBT Sử 10

Hãy điền chữ Đ vào ô trước các thông tin đúng về sự phát triển của giáo dục thời Lý, Trần, Lê sơ.

Năm 1070, nhà Lý tổ chức khoa thi quốc gia đầu tiên tại kinh thành Thăng Long.

Văn Miếu được xây dựng dưới thời vua Lý Thánh Tông.

Thời Trần, giáo dục Nho học được đề cao do phương thức tuyển dụng quan lại chủ yếu thông qua con đường thi cử.

Ban đầu, Quốc Tử Giám là nơi dạy học cho con vua và con em hàng ngũ quý tộc, quan lại.

- Giáo dục Nho học phát triển góp phần thúc đẩy sự phát triển của nền kinh tế, khoa học - kỹ thuật của đất nước.
- Sự phát triển của giáo dục Nho học góp phần củng cố vị trí của Nho giáo thời Lê sơ.
- Thời Lê sơ, quy chế thi cử được ban hành chặt chẽ, cứ 3 năm tổ chức một kì thi Hội.
- Năm 1484, nhà Lê cho dựng bia Tiến sĩ.
- Thời Lê, số người đi học ngày càng đông, dân trí do đó được nâng cao.
- Dưới thời vua Lê Thánh Tông, đã tổ chức được 12 khoa thi Hội.

Trả lời:

S. Năm 1070, nhà Lý tổ chức khoa thi quốc gia đầu tiên tại kinh thành Thăng Long.

Đ. Văn Miếu được xây dựng dưới thời vua Lý Thánh Tông

Đ. Thời Trần, giáo dục Nho học được đề cao do phương thức tuyển dụng quan lại chủ yếu thông qua con đường thi cử.

Đ. Ban đầu, Quốc Tử Giám là nơi dạy học cho con vua và con em hàng ngũ quý tộc, quan lại.

S. Giáo dục Nho học phát triển góp phần thúc đẩy sự phát triển của nền kinh tế, khoa học - kỹ thuật của đất nước.

Đ. Sự phát triển của giáo dục Nho học góp phần củng cố vị trí của Nho giáo thời Lê sơ.

Đ. Thời Lê sơ, quy chế thi cử được ban hành chặt chẽ, cứ 3 năm tổ chức một kì thi Hội.

Đ. Năm 1484, nhà Lê cho dựng bia Tiến sĩ

Đ. Thời Lê, số người đi học ngày càng đông, dân trí do đó được nâng cao.

Đ. Dưới thời vua Lê Thánh Tông, đã tổ chức được 12 khoa thi Hội.

Bài 3 trang 96 SBT Sử 10

Sự phát triển của Phật giáo thời Lý - Trần được biểu hiện như thế nào? Vì sao Phật giáo rất phát triển dưới thời Lý - Trần nhưng đến thời Lê lại không phát triển được:

- Biểu hiện:
- Giải thích:.....

Trả lời:

- Biểu hiện:
 - Thế kỷ X-XIV Phật giáo được phổ biến rộng rãi, chùa chiền được xây dựng ở khắp nơi, sư sãi đông.
 - Trong nhân dân ảnh hưởng của Nho giáo còn ít, đạo Phật giữ vị trí quan trọng và phổ biến. Các nhà sư được triều đình tôn trọng, có lúc được tham gia bàn việc nước. Vua quan nhiều người theo đạo Phật, góp tiền xây dựng chùa, đúc chuông, tô tượng, viết giáo lí nhà Phật. Một vị quan nhà Trần nhận xét: “Thiên hạ năm phần thì sư tăng chiếm một” hoặc “chỗ nào có người ở đều có chùa Phật”
- Giải thích:
 - Phật giáo rất phát triển dưới thời Lý, Trần đến thời Lê sơ lại không phát triển vì:
 - Đạo Phật được truyền bá vào nước ta từ rất sớm, những tư tưởng của Phật giáo phù hợp với truyền thống của người Việt nên được tiếp thu và phổ biến rộng rãi, dần dần có ảnh hưởng kín trong xã hội. Các nhà sư có vị thế cao và có nhiều đóng góp cho đất nước.
 - Thời Lý, Trần các nhà sư được triều đình tôn trọng, được tham gia vào bàn bạc các công việc của đất nước. Vua quan và nhiều người theo đạo Phật, chùa chiền được xây dựng ở khắp nơi.
 - Đến thời Lê sơ:
 - Cùng với việc hoàn thiện bộ máy nhà nước phong kiến theo hướng quân chủ chuyên chế thì những tư tưởng của Nho giáo đã trở thành công cụ để duy trì và bảo vệ trật tự của xã hội phong kiến. Vì vậy, Nho giáo được nâng lên chiếm vị trí độc tôn trong xã hội.
 - Nhà nước phong kiến đã ban hành nhiều điều lệ nhằm hạn chế sự phát triển của Phật giáo, đưa Phật giáo xuống hàng thứ yếu.

Bài 4 trang 96 SBT Sử 10

Hoàn thành bảng hệ thống các thành tựu tiêu biểu về khoa học - kĩ thuật ở nước ta trong các thế kỉ X - XV.

Lĩnh vực	Tác phẩm	Tác giả
Sử học		
Địa lí		
Toán học		
Quân sự		

Trả lời

Lĩnh vực	Tác phẩm	Tác giả
Sử học	Bộ Đại Việt sử ký Dư địa chí	Lê văn Hưu Nguyễn Trãi
Địa lí	Hồng Đức bản đồ	Thời Lê Thánh Tông
Toán học	Đại thành toán pháp Lập thành toán pháp	Lương Thế Vinh Vũ Hữu
Quân sự	Binh thư yếu lược Súng thần cơ	Trần Quốc Tuấn Hồ Nguyên Trừng

Bài 5 trang 97 SBT Sử 10

Trình bày tóm lược về sự phát triển của giáo dục thời Đinh, Tiền Lê, Lý, Trần, Hồ, Lê sơ và nêu nhận xét:

Trả lời:

- Sự phát triển:
 - 1070 Vua Lý Thánh Tông cho lập Văn Miếu.
 - 1075 tổ chức khoa thi đầu tiên ở kinh thành
 - Giáo dục được hoàn thiện và phát triển, là nguồn đào tạo quan chức và người tài.
 - Thời Lê sơ, cứ ba năm có một kỳ thi hội, chọn tiến sĩ.
 - Năm 1484 dựng bia ghi tên tiến sĩ.
 - Từ đó giáo dục được tôn vinh, quan tâm phát triển.

- Nội dung giáo dục kinh sử
- Nhận xét: Tác dụng của giáo dục đào tạo người làm quan, người tài cho đất nước, nâng cao dân trí, giáo dục nho học không tạo điều kiện cho phát triển kinh tế.

Bài 6 trang 97 SBT Sử 10

Sự phát triển của nghệ thuật biểu diễn trong thời kì này nói lên điều gì?

Trả lời:

Nghệ thuật biểu diễn ca múa nhạc thời Lý - Trần phát triển phong phú, chịu ảnh hưởng của cả nghệ thuật Nam Á và Đông Á, được biểu diễn rộng rãi trong dân gian cũng như được ưa chuộng trong sinh hoạt cung đình. Qua các hình thức đó, thể hiện tâm tư, tình cảm, cuộc sống của nhân dân.